

GJØVIK KOMMUNE

Tongjordet barnehage

Årsplan 2024-2025

Innhold

FORORD	4
VISJON FOR KOMMUNALE BARNEHAGER I GJØVIK «Vi tenner barns stjerneøyne»	5
STYRINGSDOKUMENT	5
SAMFUNNSMANDAT, FORMÅL OG VERDIGRUNNLAG	6
ORGANISERING	7
FOKUSOMRÅDER	8
Kultur og vårt kulturårshjul	8
Lek	11
Språk.....	12
INKLUDERENDE BARNEHAGEMILJØ	13
Barns rett til et trygt omsorgs-, leke- og læringsmiljø	13
Livsmestring.....	14
Vennskap	14
PEDAGOGISK PRAKSIS	15
Pedagogisk årshjul.....	15
Progresjon	16
Progresjonsplaner	17
Prosjektarbeid	20
Dokumentasjon	20
Turer	20
Trygg trafikk.....	20
Kosthold.....	20
Kropp og grensesetting	21
OMSORG, DANNING OG LÆRING	22
FAGOMRÅDENE	23
PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	24
Pedagogisk dokumentasjon	24
BARNES MEDVIRKNING	25
FORELDREMEDVIRKNING OG SAMARBEID	26
Velkomstsamtale	26
Den daglige samtalen	26

Foreldresamtaler	26
Foreldremøter	26
Samlivsbrudd – når foreldre går fra hverandre	27
Foreldrerådet og samarbeidsutvalget.....	27
MyKid, en digital kommunikasjonsplattform.....	27
Brukerundersøkelse	28
Fester i barnehagen.....	28
Trygghetssirkelen	28
OVERGANGER.....	29
Trygghet og tilknytning	29
Oppstart i barnehagen	29
Overganger innad i barnehagen.....	30
Overgang fra barnehage til skole	30
RUTINER FOR OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE	31
DIGITAL PRAKSIS.....	32
IKT og det etiske perspektiv	32
TVERRFAGLIG SAMARBEID.....	33
Nettverksarbeid.....	33
Praksisbarnehage	33
Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) og våre samarbeidspartnere	33
PERSONALET (pr 01.01.2024)	34
VISJONER OG VERDIER.....	35

FORORD

Denne årsplanen er vårt arbeidsverktøy som hjelper oss til å holde stø kurs i vårt pedagogiske arbeid, og den er med og konkretiserer utøvelsen av yrket vårt i møte med barn og foreldre. Den er et utgangspunkt for samarbeid med barnas hjem, og den gir informasjon om hvilket verdisyn og pedagogisk grunnsyn vi skal arbeide etter.

Gjøvik Kommune sin helhetlige oppvekststrategi, «På samme lag for barn og unge», gir oss en felles retning innenfor hele oppvekstsektoren i Gjøvik kommune. Oppvekststrategien, pedagogisk plattform og relasjonsmodellen er gode supplementter til barnehageloven og rammeplanen. Verdier og menneskesynet som synliggjøres i disse førende planene, er viktige for oss på veien til å «Tenne barns stjerneøyne».

Tongjordet barnehage sitt satsningsområde er kultur, og det kommer til syne året igjennom, som jevnlig «drypp», der vi tilfører det lille ekstra innen kunst, kultur og kreativitet.

Andre områder som det er viktig at vi jobber kontinuerlig med, er «systematisk språkarbeid», «lek – det viktigste i barndommen», «Trygg Trafikk», «mot mobbing – for vennskap» og «barns medvirkning». Vi vet at alt henger sammen med alt og vi er gode på å jobbe tverrfaglig med de ulike fagområdene i rammeplanen.

På Gjøvik kommune sine hjemmesider vil alle finne relevant informasjon om barnehagen, våre samarbeidspartnere, tall og fakta om barnehagen fra UDIR og oversikt over kommunens tjenester.

Både barnas, personalets og foreldrenes stemmer kommer til syne i årsplanen. Foreldrene har bidratt gjennom foreldremøter, foreldresamtaler, uformelle møter, ForeldreRådsmøter, brukerundersøkelser, SU-møter og drøftinger i barnehagen. Barna har bidratt gjennom samtaler med personalet om hva de liker å foreta seg i barnehagen, og ved at personalet følger aktivt med, observerer, kartlegger, reflekter over praksis, evaluerer planer jevnlig - og at vi viser at vi forstår barns ytringer.

Årsplanen er godkjent i SU 27.11. 2023

Planen legges ut på vår MyKidside og på Gjøvik Kommune sine sider

[Tongjordet barnehage \(gjovik.kommune.no\)](https://gjovik.kommune.no)

Med ønske om et godt barnehageår!

Elisabeth Ranheim Henriksveen

Barnehagestyrer

VISJON FOR KOMMUNALE BARNEHAGER I GJØVIK

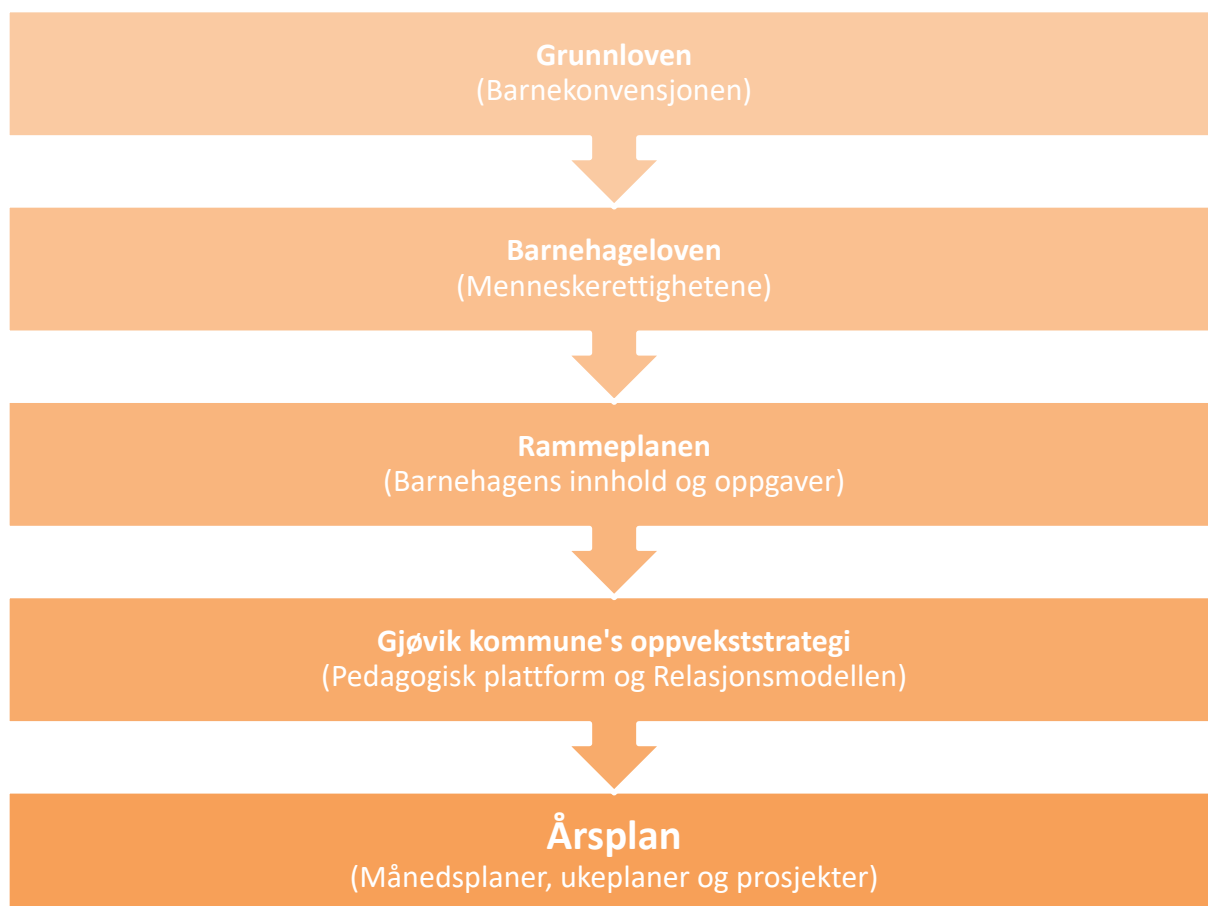
«Vi tenner barns stjerneøyne»

Ordene vi sier er bare en liten del av budskapet vi sender. Det ligger liten eller ingen magi i selve ordene – ansiktet, tonefallet og kroppen forteller det hele. De man har det gøy sammen med vil man være mer med.

Vi ønsker at alle barna i Tongjordet barnehage skal vite at: **«Jeg er verdifull, jeg duger akkurat som jeg er og mine meninger betyr noe!»**

STYRINGSDOKUMENT

- FNs barnekonvensjon ble inkorporert i norsk lov i 2003. Den består av 42 artikler som til sammen sier noe om barns rettigheter til bl.a utvikling, omsorg, beskyttelse, deltagelse og innflytelse. Den ble vedtatt 20. november 1989 i De Forente Nasjoner.
- Lov om barnehager er det overordnede styringsdokument for alle barnehager. Loven regulerer blant annet barnehagens formål, innhold og barns rett til medvirkning.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til Lov om barnehager.

SAMFUNNSMANDAT, FORMÅL OG VERDIGRUNNLAG

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering". (*Barnehagelovens § 1*)

VERDIGRUNNLAG

Menneskesynet vårt er bygget på verdier som er forankret i menneskerettighetene og er viktig for vår pedagogiske plattform. Mennesket er unikt og har rett til å bli møtt som et subjekt. Alle har rett til egne tanker og følelser, og skal møtes med respekt og likeverd.

Barndommen har en egenverdi i menneskets livsløp. Barn er kompetente og har rett til å bli sett, hørt og anerkjent. De har rett til å medvirke i sin egen hverdag. Det er i relasjon og samhandling med andre at vi utvikler vår egen forståelse av oss selv og vår identitet.

Det er de ansatte som har ansvaret for kvaliteten i relasjonen til og mellom barn. «Det er meg det kommer an på».

- ✚ Jeg ser deg
- ✚ Jeg hører deg
- ✚ Jeg er interessert i å høre hva du tenker og hva du sier
- ✚ Jeg undrer meg sammen med deg
- ✚ Jeg tror du har noe å si meg

- ✚ Jeg tror du ønsker å samarbeide
- ✚ Jeg vil være oppriktig med deg
- ✚ Jeg tror at det du sier og tenker viktig og kan lære meg noe
- ✚ Jeg vil hjelpe deg gjennom nødvendige konflikter

Dette er disse verdiene og menneskesynet vi skal jobbe etter i Tongjordet barnehage, og som vil danne utgangspunkt for holdninger i arbeidet vårt, vårt valg av pedagogisk innhold og vårt vurderingsarbeid.

ORGANISERING

Tongjordet barnehage er en avdelingsbarnehage med 5 avdelinger. Barnehagen er organisert ut ifra et ønske om å ha gode løsninger med tanke på samarbeid, trygghet, lekemiljøer, arbeid i smågrupper og givende fellesopplevelser.

Alle barna har sin faste avdeling, sin faste barnegruppe og sine faste ansatte - som de kjenner til og føler tilhørighet til. Avdelingene er utgangspunkt for alle typer lek, aktiviteter og måltider. Samtidig har barnehagen egne rom som bad, medietek/bibliotek, spesialrom, kjøkken, torg, temarom, motorikkgang og tumlerom.

Avdelinger

AQUA og TERRA er avdelingene for de minste barna våre, og alle 1- og 2-åringene disponerer rommene bak inngang B i barnehagebygget. De er på egne småbarnsavdelinger i en rolig og trygg atmosfære. Småbarna følger sin egen rytme gjennom dagen og personalet er nede på gulvet – sammen med barna. Der det er mulig, samarbeider de om tur- og aktivitetsgrupper.

IGNIS OG AURA er avdelingene for «mellombarna» våre, dvs alle 3- og 4-åringene. De disponerer rommene bak inngang A i barnehagebygget, og de to avdelingene har gode rom, fylt med lekemateriell tilpasset denne aldersgruppen.

STJERNEGRUPPA er avdelingen for skolestarterne våre, 5-åringene. De holder til midt i barnehagen – bak den røde døra midt på bygget - og disponerer 2 gode rom i nærheten av kjøkken og torg. Her har de spennende lekemateriell og gode muligheter til allsidig og kreativ utfoldelse.

Smågrupper

I løpet av dagen deler vi barnegruppa i smågrupper på mellom 3-6 barn, og da er leken i fokus. Vi legger vekt på at personalet er tilstede og aktive sammen med barna, at de er nysgjerrige og observerer hva barna er opptatt av. Dette bruker personalet som utgangspunkt når vi organiserer dagen. Disse observasjonene legger vi også til grunn når vi vurderer temaer som avdelingen eller gruppen skal jobbe videre med – det vi kaller prosjektarbeid.

Rommene

De ulike rommene fungerer slik at de stimulerer til ulike typer lek (rommet som den tredje pedagog). Samtidig observerer vi barna i deres aktivitet for å finne ut om rommene fungerer etter intensjonen, og om de er tydelige nok for barna. Denne observasjonen legger vi til grunn hvis vi mener at vi bør endre et rom – vi tar dermed hensyn til barnas interesser.

FOKUSOMRÅDER

Kultur og vårt kulturårshjul

Tur, dans, musikk, rytmer, forming, estetikk, sang, teater, skuespill, drama, motorikk, turer i Øverbyskogen, vår egen gapahuk i Hovdeskogen, nærmiljøet med Mjøsa, Gjøvik Gård og Gjøvik bibliotek og lesestundene der, barnedans ved ballettpedagog, samarbeid med «Vil-Mer, møter mellom barn og eldre», ja, – vi tilfører det lille ekstra! Om våren holder vi vår egen kunstutstilling et sentralt sted i Gjøvik by, og så langt har temaene vært som følger:

2015 - «Vennskap», 2016 - «Natur», 2017 - «Sansene våre», 2018 - «Barns medvirkning», 2019 - «Tongjordet barnehage gjennom 10 år!», 2020 og 2021 (under koronapandemien) - «Kunst i utemiljøet», 2022 «Mangfold», 2023 «Dyr som inspirasjon for barns formingsuttrykk» og i 2024 «Årstidene».

Bakgrunnen for «kultur» som satsningsområde, er at vi ønsker å nå de ulike mennesketypene i barnegruppa vår. Vi ønsker å stimulere til det iderike, til det kreative, til det undrende og til det fantasifulle barnet. Vi ønsker å gi barna ulike sanseintrykk slik at de blir bevisst de ulike sansene våre; audio (lytte), balanse, visuelt (syn), smak, taktil (føle på kroppen), lukt og stillingssansen (sanseintrykk fra muskler og ledd som holder hjernen orientert om plasseringen av de forskjellige delene av kroppen vår).

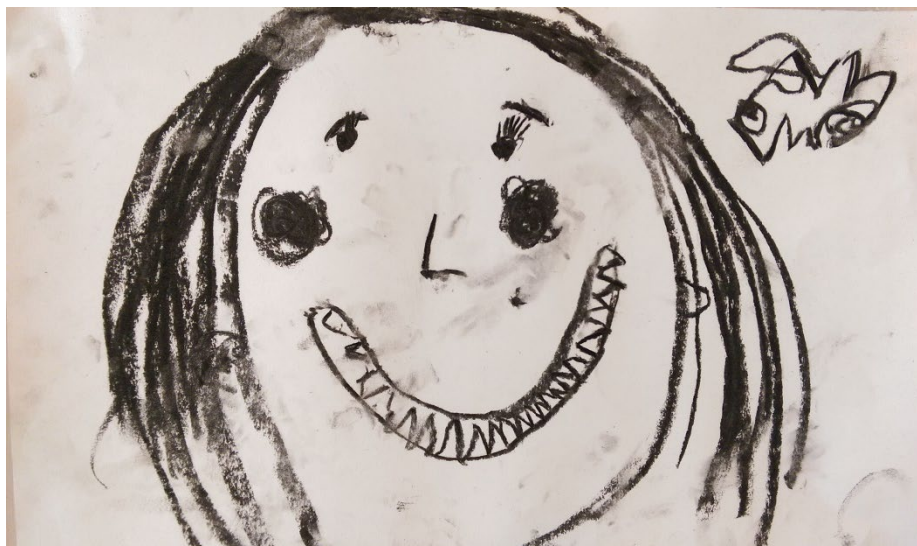
Vi vet at barn opplever og lærer på ulike måter; gjøre, tenke, lytte, se, fortelle - og når vi er bevisst dette, er vi bedre i stand til å møte de ulike barns «språk» - slik at de har et godt utgangspunkt for videre utvikling.

Personalet er den viktigste ressursen vi har i barnehagens arbeid med kultur, og i Tongjordet barnehage møter barna ansatte som er lydhøre, kreative, nysgjerrige, humørfylte, støttende og imøtekomende. Vi har modige ansatte som byr på seg selv, som har både formell - og uformell utdanning, kompetanse og videreutdanning, som f.eks fordypning i drama.

I tillegg til våre egne kulturaktiviteter, inviterer vi også inn profesjonelle friteatergrupper.

KULTURÅRSHJUL I TONGJORDET BARNEHAGE

Tvert imot, det er hundre som finns!

Dikt av Loris Malaguzzi.

Til norsk ved Kari Carlsen og Jan-Erik Sørenstuen

Et barn er laget av hundre.
Barnet har hundre språk
hundre hender
hundre tanker
hundre måter å tenke på
å leke og snakke på

Hundre alltid hundre
måter å lytte på
å undres på og like på
hundre lyster til å forundre seg og like
hundre lyster til å synge og forstå
hundre verdener å oppdage
hundre verdener å finne opp
hundre verdener
å drømme fram

Et barn har hundre språk
(og hundre - hundre - hundre til)
men frarøves nittini.
Skolen og kulturen
skiller hodet fra kroppen.
Vi ber barnet om:
å tenke uten hender
å handle uten hode
å lytte men ikke snakke
å forstå uten gleden ved
å henføres og overraskes
annet enn til påske og jul.

Man ber dem om:
å bare oppdage
den verden som allerede finns
og av alle hundre
frarøver man dem de nittini andre.

Man sier til dem:
at leken og arbeidet
virkeligheten og fantasien
vitenskapen og fantasteriet
himmelen og jorden
fornuften og drømmene
er hverandres motsetninger.

Vi sier til dem:
at det ikke finnes hundre.

Men barnet sier:

Tvert imot, det er jo hundre som finns!

Lek

Barn som leker sammen med andre barn, opplever trivsel, en følelse av egenverd og mestring. Barn som mestrer livet sitt og føler seg verdifull som den det er, kan tåle motgang og komme seg videre når livet går en imot.

Helsefremmende strategier som styrker robusthet (resiliens), trivsel og positiv psykisk helse, vil gi barnet en mulighet til å være bedre rustet til å mestre sosiale utfordringer – nå – og senere i livet. Resiliensfremmende arbeid (fremme robusthet og motstandsdyktighet) i barnehagen, vil være med å løfte opp og forsterke prosesser som allerede er i ferd med å utvikles i hvert enkelt barn.

Lek er frivillig, det er noe barn må ha lyst til å gjøre og være i. Det er barnets egen opplevelse av å være i lek som bestemmer om det er en lek eller ikke.

Lek er når barna føler lyst til å gjøre det av egen fri vilje, på eget initiativ, eller når de har lyst til å delta på noe andre inviterer til, fordi de selv vil det.

Et kjennetegn ved lek, er at den er egenmotivert og vi sier at leken har en egenverdi i seg selv. I den spontane leken, initiert av barna selv, er opplevelsen av driv - og gleden ved å leke - så sterk, at barna ofte aksepterer større tilpasninger i lekepremissene, enn ved den organiserte og planlagte leken – initiert av personalet, som kanskje barna ikke syntes er like spennende!

Barn som leker, gjør det ikke for å nå mål eller bestemte resultater – men leken er spontan og egenmotivert. Allikevel vet vi at leken handler – dypere sett – om å lære og mestre noe som er av stor betydning for det videre livet. Gjennom lek lærer barna å mestre oppgaver og videreutvikle evner de har bruk for som voksne.

De fleste kan kanskje huske tilbake til sin egen barndom og hvordan tiden «fløy av gårde», fordi vi var midt i en viktig lek. Barn leker at de er løver, hunder, helter/heltinner, politi/røver, pappa/mamma, konge/dronning, lege/sykepleier - og når barna leker, er de i sin egen verden: de er større, sterkere, klokere, slemmere, snillere, eldre, yngre – ja, i leken er det ingen grenser.

Den ansattes rolle i leken er viktig, og personalet skal:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare lekeglede.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle barna kommer inn i leken.

Språk

For oss i Tongjordet barnehage er variert språkstimulering en viktig del av vårt arbeid. Vårt mål er at «*Alle barn i barnehagen skal få språkstimulering tilpasset eget mestringsnivå, og ekstra språkstøtte ved behov.*» Her er vår språk- og leseveileder en viktig ressurs i barnehagens arbeid med å jobbe systematisk med språkmiljøet. Her mener vi at tidlig innsats, god organisering, rask iverksetting av pedagogiske tiltak, inkludering av alle barn – er viktige indikatorer for god kvalitet i vårt arbeid med barns språkutvikling. Språk- og leseveileder er med oss i vårt arbeid med å observere og kartlegge barnas språkutvikling, noe som fører til rask tilrettelegging for god språkutvikling for det enkelte barn.

Vi ønsker å skape et språkstimulerende miljø for alle barna i barnehagen ved hjelp av samtaler, høytlesning, tekstskaping, spill, dramatisering, sang, rytme, rim og regler. Flere steder i barnehagen er det synliggjort bokstaver, tall, symboler, forskjellige bilder og bruk av konkrete som dyr, figurer, biler og lignende. Barnas permer er også inspirerende å bruke i språkarbeidet vårt. Her kan venner se tilbake på felles opplevelser, erindre og sette ord på turer og aktiviteter gjort gjennom barnehagelivet.

Vi deler inn i smågrupper og legger til rette for at alle barn får bruke språket sitt i møte med andre barn og voksne. Når personalet er aktive ”fortellere” og gode lyttere, inspireres barna til selv å fortelle. Med fokus på humor, varme og latter, skapes et godt miljø for riktig språkutvikling.

Gjøvik kommune har utarbeidet en «Språk- og leseplan», og den skal være et arbeidsredskap for ansatte ved helsestasjoner, barnehager og skoler i Gjøvik. Den skal sikre at alle barn og unge får en opplæring som er i tråd med rammeplan for barnehager, læreplan, lovverk og oppdatert forskning på området. Den skal også gi forutsigbarhet, helhet og sammenheng i språk- og leseopplæringen for barn og unge i alderen 0-16 år.

Slik jobber vi med språkstimulering i barnehagen:

- ✚ Et personale som holder seg faglig oppdatert.
- ✚ Anerkjenner og responderer på barnas ulike verbale og nonverbale uttrykk.
- ✚ Legger til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- ✚ Leser bøker, bruker dokumentasjon og ser på bilder sammen med barna.
- ✚ Leser og samtaler om hva vi har lest – sammen med barna.
- ✚ Undrer oss sammen med barna.
- ✚ Leker med spill, sang, rim og regler.
- ✚ Bruker konkrete, benevner handlinger og setter ord på det som skjer rundt oss.
- ✚ Skape tid og rom for rollelek.
- ✚ Støtte flerspråklige barn i å bruke morsmålet sitt samtidig som vi aktivt fremmer utviklingen av barnas norskspråklige kompetanse.
- ✚ Er lydhøre og genuint opptatte av – og interessert i - å lytte til barna.
- ✚ Har pedagogiske, spennende og gode språkmateriell som vi bruker sammen med barna i leke- og smågrupper.
- ✚ Har daglige samlingsstunder.

INKLUDERENDE BARNEHAGEMILJØ

Barns rett til et trygt omsorgs-, leke- og læringsmiljø

Alle barn i Gjøvik kommune har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring til barna. Barna skal oppleve tilhørighet og inkludering. Barnehagen skal ikke godta krenkelser som f.eks utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Slik gjør vi det i barnehagen vår:

- ✚ Personalet forholder seg til vår handlingsplan for et trygt og godt bhg-miljø.
- ✚ Personalet følger med og fanger opp gjennom observasjoner (aktivitetsplikt).
- ✚ Personalet griper inn umiddelbart og stopper krenkelser.
- ✚ Personalet varsler styrer ved mistanke om at barn ikke har det trygt og godt.
- ✚ Personalet undersøker gjennom samtaler og dialog med barn, observasjoner og er i dialog med foreldrene.
- ✚ Styrer setter inn tiltak og evaluerer tiltakene.

Her danser barn og ansatte «Bli-med-dansen», som er en del av vårt opplegg med fokus på vennskap og inkludering. Som de synger i sangen «Å finne sin plass og rolle i fellesskapet gjør oss sterkere sammen. Se etter det gode rundt deg, det gode i andre og det gode i deg selv. Drøm stort, lek fritt og sjev høyt!»

Livsmestring

Vi har stort fokus på livsmestring og helse, og sammen med «Trygg Oppvekst» sikrer vi en faglig utvikling for personalet, slikt at vi står godt rustet til å jobbe med livsmestring i et forebyggende perspektiv. Den teoretiske forankringen til «Trygg Oppvekst» er bygget på sosiolog Antonovsky's salutogene teori om fysisk og psykisk helse, som legger vekt på hva som fremmer god helse og gir individet mestring og velvære. Målet med vårt arbeid er å bidra til å danne trygge og robuste barn, som mestrer livets opp- og nedturer ved å få innsikt i eget liv - og økt forståelse for andre sine liv.

Vennskap

Vi vil at alle barna i Tongjordet barnehage skal oppleve at de har en venn. Det er de ansattes ansvar å se vennskap som vokser fram og legge til rette for at det kan vedlikeholdes. Det er også de ansattes ansvar å se de barna som ikke opplever at de har venner og støtte dem i å utvikle vennskap med andre barn.

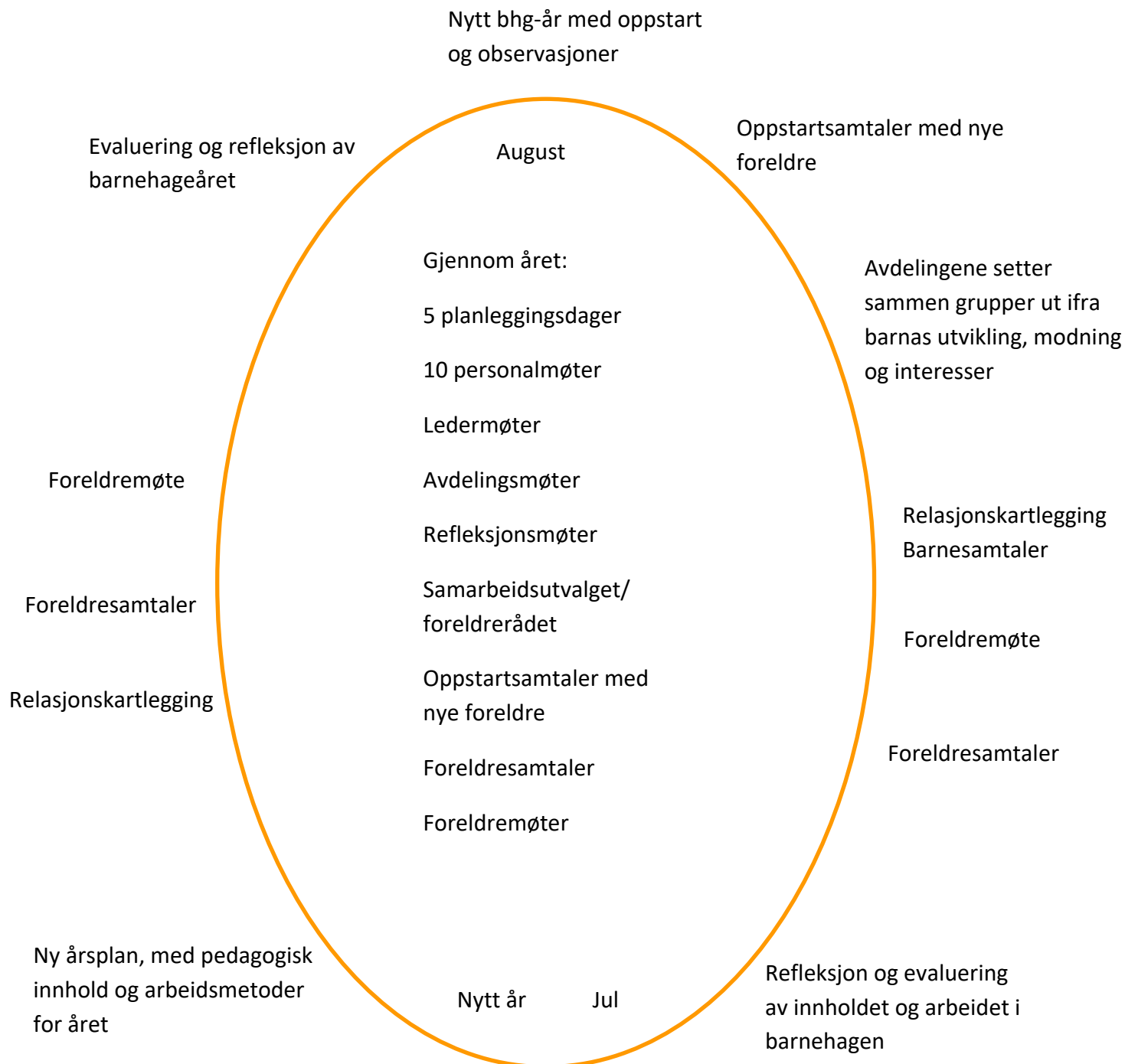

Slik jobber vi med vennskap i barnehagen:

- ✚ Er bevisste på at vennskap dannes gjennom lek og felles opplevelser.
- ✚ Har temaarbeid om vennskap og følelser.
- ✚ Har samlinger hvor vi snakker om vennskap. Hva er en venn? Hvordan er vi mot vennene våre? Hvordan tar vi vare på hverandre.
- ✚ Arrangerer vennskapsuke på høsten.
- ✚ Jobber med prosjektet «vennskapsgrøte» der foreldre involveres til å reflektere rundt spørsmålet «Hvilke ingredienser syntes du er viktig i et vennskap?»
- ✚ Snakker med foreldre og foresatte om tema «voksne skaper vennskap».
- ✚ Deler barna inn i små grupper.
- ✚ Er tilstede og veileder barna i lek og andre aktiviteter.
- ✚ Bruker aktivitetsplikt (jobber forebyggende med observasjon) og gjennomfører barnesamtaler og relasjonskartlegginger.
- ✚ Gjennomfører barnesamtaler og sosiogram/kartlegging av vennskap mellom barn.

PEDAGOGISK PRAKSIS

Pedagogisk årshjul

Progresjon

Med begrepet progresjon menes fremgang, læring og utvikling. Vi jobber mot at alle barn skal oppleve en progresjon i barnehagens innhold. Vi ønsker at det skal være forskjell på aktiviteter, pedagogisk innhold, arbeidsmåter og fysisk materiell som vi tilbyr femåringer – kontra en ettåring. Refleksjoner rundt pedagogisk dokumentasjon skaper nye erkjennelser, tolkninger eller spor som bidrar til at personalet tar valg på vegne av – eller sammen med - barna. Dette skjer i kontinuerlige prosesser der progresjon skapes i felleskap. Det er viktig at vi gir barna en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Dette gir barna mulighet til å lære nye ting og til å få en god selvfølelse når de mestrer nye oppgaver.

Slik gjør vi det:

- ✚ Observere, oppdage, følge opp og utvide det barna er opptatt av.
- ✚ Bidra til at barna opplever mestring og samtidig har noe å strekke seg etter.
- ✚ Sørge for å tilby barna variasjon i aktiviteter, materialer, bøker og leker ut ifra utviklingsnivå.
- ✚ Tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer.
- ✚ På bakgrunn av våre observasjoner, deler vi daglig barna inn i smågrupper. Gruppeinndelingen kan være bevisst og planlagt på forhånd, eller det kan også være ei gruppe som personalet oppretter i løpet av dagen - med utgangspunkt i det barna er opptatt av. Størrelsen på gruppen kan variere fra 3 – 8 barn, alt ettersom hva vi skal gjøre. Frileken gir muligheter for spontane grupper, og disse smågruppene dannes daglig og blir tatt vare på av medlekkende og nysgjerrige ansatte. Hensikten med å dele barnegruppa i smågrupper, er flere:
 - Skape ro og konsentrasjon for det enkelte barn i forhold til lek og aktivitet.
 - Fremme kontakt og stimulere til vennskap mellom barn.
 - La barn med sammenfallende interesser få leke/aktivisere seg sammen.
 - Øve seg på spesifikke områder som språk, motorikk og/eller sosiale ferdigheter.
 - Løse en felles oppgave og/eller fordype seg i et tema.

Progresjonsplaner – jobbes videre med

1- og 2 ÅRINGENE (Aqua og Terra)						
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM.
Sanger og regler Enkle eventyr og fortellinger Dialogisk lesing og pekebøker Konkreter som språkstøtte Gjentakelse Turtaking Benevning/sette ord på i hverdagen (eks: måltid, påklledning, stell)– språktforståelse Enkle beskjeder Enkle begreper; Mat, klær, kroppsdeler, kjøretøy, verb fra dagliglivet	Turer Hinderløyper Varierte bevegelseserfaringer på barnehagens inne/uteområde Oppleve alle årstider ute i barnehage. Bevegelsesanger og regler Øve på av- og påklledning God veksling mellom hvile og aktivitet Vannlek Etablere rutine for håndhygiene Varierte smaksopplevelser Felleskap under måltid Matglede Tilknytningsperson Trygge og gode steller og sove-situasjoner med fokus på omsorg	Kunstutstilling Erfare ulike materialer, teknikker og uttrykk Tegning, maling og ull Folkemusiker med ulike instrumenter som formidler rytmer Sang, bevegelse og rytme Sansesopplevelser	Fokus på gode opplevelser i naturen til alle årstider Årtidskalender Søppelsortering: kaste bleie selv, tømme matrester i søpla, kaste papir Inspirere til undring i naturen Sansesopplevelser Bli kjente med enkleapper på lpad	Introdusere opplevelser og tradisjoner knyttet til kultur, merkedager og høytider Synliggjøre mangfold - FORUT Bildebøker Vennskapsuke	Bli kjent med barnehagen og nærmiljøet Opplever samfunnet i barnehagens nærmiljø; slik som søppeltømming, gravemaskiner og måkebil Familien min Brannbil Sette ord på barnas positive handlinger ovenfor andre, og oppmuntre de til å hjelpe hverandre	Erfaringer med ulike begreper og former Tellerregler og sanger Begynnende peketelling 1-2-3 Enkle puslespill Duplo
						

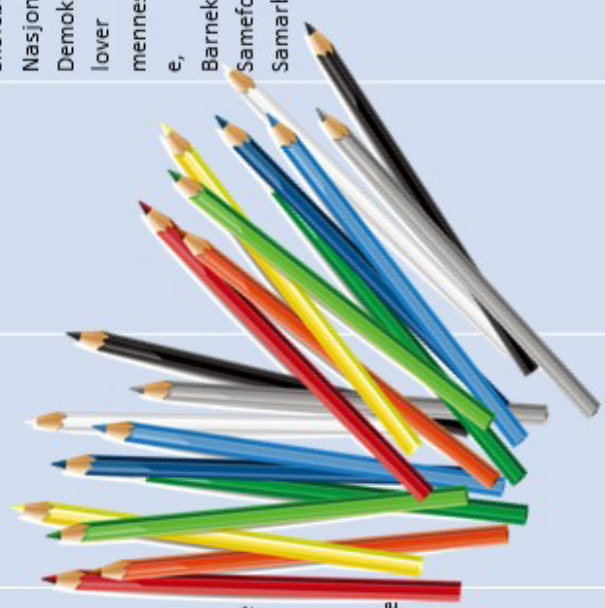
3- og 4 ÅRINGENE (Aura og Ignis)

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM.
<p>Les- og dramatisere eventyr</p> <p>Høytlesing med konkrete og bildestøtte</p> <p>Lytteøvelser</p> <p>Kategorisering</p> <p>Sette ord på følelser</p> <p>Språkgrupper</p> <p>Samlingsstund</p> <p>Samtale og benevning i hverdagsaktiviteter</p> <p>Kommunikasjon og sosialt samspill</p> <p>Memory og bildelotto</p> <p>Utvide begrepsrepertoar;</p> <p>Dyr, følelser, farger, leker, hus</p>	<p>Turer</p> <p>Oppløve alle årstider ute i naturen.</p> <p>Variert kroppslig lek på inne/uteområdet</p> <p>Grovmotoriske grunnbevegelser: klame, krype, hoppe, rulle, Finmotorikk: blyantgrep, klippe, pusle, tegne, perle Sykkel</p> <p>Oppmuntre til selvstendighet ved påkledning, sammenhengen mellom klær og vær</p> <p>Badegrupper</p> <p>Sansene våre</p> <p>Delta i matlaging</p> <p>Smøre maten sin selv</p> <p>Hygiene</p> <p>Inkludering, glede og fellesskap i lek</p> <p>Bli kjent med egne følelser</p> <p>Sosial kompetanse</p> <p>Reguleringsstøtte</p> <p>Bevissthet om egne og andres grenser</p> <p>Barnesamtaler</p>	<p>Kunstutstilling</p> <p>Videreutvikle erfaring med ulike teknikker, materialer og uttrykk</p> <p>Plastelina/modell-leire, filt, slim, svampetrykk, klippe, lime, blanding av farger, perle, lage smykker</p> <p>Teater</p> <p>Utkledning og kostymer</p> <p>Farger</p> <p>Barnedans</p>	<p>Bli kjent med årstidene</p> <p>Bli kjent med plante-fugle- og dyrearter</p> <p>Plante blomster, urter og grønnsaker</p> <p>Bærplukking</p> <p>Søppelesortering</p> <p>Enkle forsøk og eksperimenter</p> <p>Erfaring med digitale verktøy</p> <p>Erfaring med å tenne bål og hvordan man skal være forsiktig rundt bålet og flammer</p>	<p>Sosial kompetanse – vennskap</p> <p>Reflekterer over rett og galt</p> <p>Legge til rette for undring rundt temaer som forskjellighet</p> <p>Fortellinger og tradisjoner fra egen kultur og andre land -</p> <p>Forut prosjekt</p> <p>Kjennskap til ulike høytider og tradisjoner knyttet til ulike kulturer</p> <p>Vennskapsuke</p>	<p>Bli kjent med byen vår: Biblioteket, Gjøvik gård, Mjøsstranda, Fjellhallen, Hovde</p> <p>Begynnende forståelse av trafikkregler: hjelm, refleks, gå over veien</p> <p>Erfaring med ulike yrkesgrupper</p> <p>Brannvernuke</p> <p>Flagg</p>	<p>Bli kjent med tallene 1-10</p> <p>Bli kjent med geometriske former: firkant, trekant og sirkel</p> <p>Ulike størrelser</p> <p>Brettspill og puslespill</p> <p>Elle-regler</p> <p>Konstruksjonslek;</p> <p>Kapla, Polydron, klusser, duplo</p> <p>Kjøkkenlek</p>

5 ÅRINGENE (Stjernegruppa)

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM.
Dikt, gåter, vitser og rim Lage egne eventyr og fortellinger Lyfte til andre og fortelle selv Lesevenner fra Gjøvik skole Leseund på biblioteket og Boklek Gjenfortelling Språklig bevissthet Utforsking av skriftspråket/lekerablin g Språktyder – bokstaver Språklig mangfold Språkgrupper Kollektive beskjeder Lydlotto, Shoppinglist, Villkatten Variert ordforråd; Pronomen og preposisjoner, gradbøying, antall, form og størrelser	Turer Allsidige kroppslige utfordringer Vurdere og mestre risikofylt lek Ski, skøyter, sykkel Dans og sangleker Bli-med dans Regellek Vanntilvenning Matkultur og variert kosthold Matens opprinnelse og produksjon av matvarer Være med på dyrking og tilbereding av mat Bli kjent med egne følelser - Hei spillet Meg selv og kroppen min Grenser egen kropp, respekterer andres grenser Gode og vonde hemmeligheter Bildebøker om overgrep, filmer fra NRK-super og Røde Kors	Jobbe med egen kunstutstilling Bli kjent med ulike verktøy, uttrykk og materialer Bildekunst, selvpotretter, naturmaterialer, leire, veving, trolleig, masker, digital kunst, fotografering, snekring, papirforming Dukketheater Musikkstopp Kunst- og kulturuttrykk i nærmiljøet. Ulike musikksjangere og dans Bli kjent med ulike instrumenter Vise frem og framføre egne uttrykk for andre	Besøk Vitensenteret Eksperimenter og forsøk Grønnsakshage Bærekraftig utvikling og gjenbruk Været Menneskets livssyklus Bli kjent med bruk av ulike digitale verktøy	Barns rettigheter og Norges lover Barn i andre land – Forut prosjekt Filosofiske samtaler Vennskap og inkludering Kjennskap til ulike kulturer og måter å leve på Vennskapsuke	Miljøskolen Vil Mer -prosjekt Turer Øverby, Fastland, Eiktunet, Bassengparken Kino Trafikksikkerhet – Tarkus Brannvern – Eldar og Vanja Førstehjelp - Bjørnis Skolebesøk Nasjonaldagen Demokrati og Norges lover menneskerettigheten e, Barnekonvensjonen Samefolkets dag Samarbeid	Kjenne til dato, måned og årstall Mattedag på Gjøvik skole Terningspill sammenheng mellom tall og mengde Tidsbegreper Konstruksjonslek; Magnetisk polydron, store klosser, Lego, rørperler Telling i hverdagsaktiviteter Veiling og måling Få kjennskap til klokka Butikklek Telle på flere språk Beebot-programmering

Prosjektarbeid

I barnehagen vår arbeides det med små og store prosjekter gjennom hele året. Hensikten med et prosjektarbeid er å gi barna mulighet til å fordype seg i et emne ut fra egne interesser og forutsetninger, og ut fra barnegruppas felles interesser. Når vi arbeider i prosjekt skapes det et nært samarbeid mellom barn og voksne. Personalet blir kjent med barna, observerer og ser hva barna er opptatt av og interessert i. Denne arbeidsmåten gir store muligheter til å lage fleksible planer som gir rom for spontanitet og nysgjerrighet.

Dokumentasjon

Barns opplevelser og læring, og personalets arbeid, gjøres synlig gjennom dokumentasjon. Vi dokumenterer prosesser, det som skjer i barnehagen og arbeidet i prosjektgruppene våre. Vi bruker bilder, tekst, tegninger, forskjellige formingsprodukter og film til dokumentasjon. Disse dokumentasjonene gjøres synlig i barnehagen slik at både barn, foreldre og andre besøkende kan se og følge med.

Turer

Avdelingene benytter seg av ulike turmuligheter i byen vår. Dette blir tilpasset etter barnas alder, årstid og vær. Man trenger ofte ikke å gå så langt før barna får nye impulser, så bare det å komme seg ut porten å gå litt i grøftekanten kan være en god turopplevelse for barnet. Ellers bruker vi nærområdene ved Mjøsa, Gjøvik Bibliotek, Gjøvik Gård, Gjøvik Skysstasjon, Hovdeskogen, Fastland, Gjøvik Fjellhall, Skibladnerbrygga og bussturer til f.eks Øverby og Vindplassen. Som de store filosofene Sokrates og Platon gjorde, snakker vi sammen om hva vi ser og opplever – vi gjør oppdagelser underveis og filosoferer over tingenes tilstand. Vi lærer trafikkultur, vi utvikler motorikken, vi utforsker nye lekeområder og vi legger grunnlag for nye vennskap. Tur er en god tradisjon i norsk kultur, og hver uke hele året, er vi en dag ute på tur.

Trygg trafikk

Gjøvik Kommune er en trafikksikker kommune og vi er en trafikksikker barnehage. Det innebærer at vi har fokus på trygg og sikker ferdsel på våre turer; det være seg langs veien eller i buss. Trygg Trafikk sin maskot «Tarkus» er med skolestarterne på turer i nærmiljøet, og Trygg Trafikk sitt materiell brukes i vår trafikkopplæring i barnehagen. På høstens foreldremøte er Trygg Trafikk et av temaene, og da tar vi blant annet opp «sikring i bil, til og fra barnehagen».

Kosthold

De ansatte i barnehagen deltar jevnlig på det nasjonale kostholdsprogrammet «Fiskesprell». Her blir vi oppdatert og vi får inspirasjon til å videreformidle sunn matglede til barna gjennom ulike retter av fisk/kjøtt/grønnsaker/varmmat/salat eller brødmat, og dette tilberedes hver dag i barnehagen. Hver dag får barna også et fruktmåltid og ved bursdager tilbyr vi frukt i ulike varianter, som fruktsalat, smoothie, fruktspyd o.l.

Kropp og grensesetting

Barn som har kunnskap, er bedre beskyttet mot overgrep. Barnehagen kan være med å gi denne kunnskapen ved å snakke med barna om kropp, grenser og overgrep. Vi hjelper barna til å være bevisste om at det er de som bestemmer over egen kropp, at de ved uønskete handlinger skal si tydelig; «Nei, jeg vil ikke!», at de skal be om hjelp - og at det aldri er barns skyld om de opplever overgrep. Dette vil bidra til å gjøre barn bedre i stand til å beskytte seg selv, si ifra, og respektere egne grenser.

Slik jobber vi helse og kropp i barnehagen:

- ✚ Redd Barna sitt opplegg «*Kroppen min eier jeg – i barnehagen*», består av et veiledningshefte og et samtaleopplegg, samt råd om hvordan møte - og følge opp - barn som forteller om overgrep.
- ✚ Materiellet er tilpasset alderen 4 til 6 år og barnehagen bruker dette materialet til å jobbe med temaet «Kroppen min eier jeg».
- ✚ [5 tips for å snakke med barn om kropp, grenser og seksuelle overgrep - Redd Barna](#)

REDD BARNA
tørr å si ifra

OMSORG, DANNING OG LÆRING

Barnehagens formålsparagraf slår fast at barnehagen skal ivareta et helhetlig læringssyn hvor omsorg og lek (se eget kapittel), læring og danning skal være grunnlag for barns allsidige utvikling.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel - og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg både fysisk og psykisk. Omsorg forutsetter gode relasjoner mellom personalet og barna, og personalet skal imøtekomme barnas behov for omsorg med sensitivitet. Dette krever at personalet har kunnskap om barns utvikling og kan være lydhøre, nære og ha innlevelse med det enkelte barn i barnehagen. Omsorgen skal være framtreddende i alle situasjoner i hverdagslivet. Omsorg handler om klær, mat, søvn, det handler også om nærhet i relasjoner og å bli sett.

Barn som erfarer å få omsorg, lærer å gi omsorg.

Danning

Danningsprosessen handler om å tilegne seg verdier, normer, tanker og handlingsmåter som er viktige for å kunne delta i felleskapet. Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. En viktig del av dannelsingsprosessen er å støtte barna i utviklingen av god selvfølelse.

Læring

Barnehagens pedagogiske praksis skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor omsorg, danning, lek, læring, språk og sosial kompetanse henger sammen. Vi vet at barn lærer gjennom lek og samspill med andre, og vi skal tilrettelegge hverdagen med dette som utgangspunkt. Barnehagen skal tilby rike og varierte opplevelser og erfaringer og gi rom for undring, utforskning og nysgjerrighet. Og barna skal møte utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå, både i formelle aktiviteter og i spontane sammenhenger i hverdagen.

Tongjordet barnehage er en barnehage med trygge, varme og grensesettende ansatte.

Personalet skal:

- ✚ Fange opp barnas interesser og engasjement.
- ✚ Støtte barnas nysgjerrighet, undring, initiativ, kreativitet og læringslyst.
- ✚ Utvide barnas erfaringer.
- ✚ Reflektere sammen med barna.

FAGOMRÅDENE

- ✚ Kommunikasjon, språk og tekst
- ✚ Kropp, bevegelse, mat og helse
- ✚ Kunst, kultur og kreativitet
- ✚ Natur, miljø og teknologi
- ✚ Antall, rom og form
- ✚ Etikk, religion og filosofi
- ✚ Nærmiljø og samfunn

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Disse fagområdene vil sjelden opptre isolert, men som oftest tverrfaglig, gjennom aktiviteter, samlinger og samtaler med barna. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppas sammensetning og øvrige forutsetninger.

Vi jobber med fagområdene gjennom:

- ✚ Utviklingsarbeid
- ✚ Prosjekter og temaarbeid
- ✚ Hverdagsaktiviteter som måltid og påkledning
- ✚ Lek
- ✚ Samlingsstund
- ✚ Arbeid i smågrupper
- ✚ Samtaler med barna
- ✚ Turer
- ✚ Barns medvirkning

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Vi planlegger, vurderer og dokumenterer arbeidet vårt fordi vi ønsker:

- ✚ Å videreføre det som er bra og for å kunne se hva som trengs og endres.
- ✚ Å øke kompetansen til personalet.
- ✚ Å oppnå en felles forståelse av mål.
- ✚ Å sikre en best mulig hverdag for små og store i Tongjordet barnehage.
- ✚ Å sikre at det pedagogiske innholdet i barnehagen er i tråd med Rammeplan.
- ✚ Å sørge for at barnas rett til medbestemmelse blir ivaretatt.
- ✚ Å sørge for at foreldrenes medvirkning blir ivaretatt.

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegging skal sikre kontinuitet og progresjon både for enkeltbarn og hele barnegruppa. Planleggingen skal baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling.

Den skal også baseres på observasjon, kartlegging, dokumentasjon, refleksjon, vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Vurdering og analyse

For å sikre en god kvalitet og for at barnehagen skal være i kontinuerlig utvikling, er det viktig at vi vurderer og analyserer arbeidet vi gjør. Vurderingsarbeidet måles opp imot statlige og lokale føringer og vi setter spørsmål ved om vi klarer å transludere (oversette/overføre) disse føringene til egen praksis. Refleksjonene gjør personalgruppa underveis i arbeidet, på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og i ulike former av veiledning.

Dokumentasjon

Barnehagens dokumentasjon er grunnlaget for refleksjon og læring. Den skal brukes som en metode for å få fram ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis.

Dokumentasjon skal hjelpe personalet til å se hva barna er opptatt av, og brukes sammen med barna og kollegaer.

Pedagogisk dokumentasjon

Ulike former for observasjoner, kartlegginger, praksisfortellinger og dokumentasjoner blir tatt med på avdelingsmøter. Der diskuterer og reflekterer personalet over de valg og strategier som ble tatt underveis. Vi stiller hverandre spørsmål og deler erfaringer som vi tar med oss videre. Dokumentasjonen går da over til å bli pedagogisk dokumentasjon og vi får da et faglig fokus på egen praksis og hvordan vi jobber i barnehagen. Dette er en arbeidsmåte å bruke dokumentasjonen på, slik at den gis pedagogisk verdi.

BARNES MEDVIRKNING

Barnehagelovens § 1 og § 3 fastsetter barns rett til medvirkning. Dette innebærer at alle barn i Tongjordet barnehage, i samsvar med alder og utvikling, har rett til å uttrykke seg og ha innflytelse på alle sider av sitt liv i barnehagen.

- ✚ Barna skal bli spurt, bli lyttet til og anerkjent som kompetente.
- ✚ Barna skal få mulighet til å medvirke i fellesskapet og uttrykke sine synspunkter.
- ✚ Barna skal erfare at deres stemme blir tatt på alvor og ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen.
- ✚ Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt.

I møte med barna og barns ytringer skal den ansatte ha en åpen, filosoferende, respektfull tilnærming i barnets søking etter å forstå verden og tilværelsen rundt.

Slik jobber vi med barns medvirkning i barnehagen:

- ✚ Vi gjennomfører barnesamtaler med 4- og 5åringene.
- ✚ Vi gjennomfører kartlegginger og sosiogram for å få en dypere forståelse av vennskapene mellom barna.
- ✚ Vi lytter til barna, prater med dem, undrer oss sammen og stiller spørsmål – vi viser at vi er interessert i hva barnet vil fortelle oss.
- ✚ Vi legger til rette for at barna i løpet av dagen har mulighet til selv å velge hva de vil leke – og hvor de vil leke - og hvem de vil være sammen med.
- ✚ Når vi planlegger prosjekter og temaarbeid tar vi utgangspunkt i det barna er opptatte av.
- ✚ Vi tilrettelegger det fysiske miljøet på avdelingene etter den enkelte barnegruppas behov.
- ✚ Personalet er fleksible i forhold til planer og dagsrytme. Vi legger til rette for minst mulig avbrytelser i barnas aktiviteter.
- ✚ Vi organiserer i små grupper for å skape tid og rom for de gode samtalene mellom barna og mellom barn og ansatte
- ✚ Vi legger til rette for selvstendighet, både gjennom organisering og utforming av det fysiske miljøet.

FORELDREMEDVIRKNING OG SAMARBEID

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage skal bygge på gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver for barnet. Spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling og barnehagens pedagogiske virksomhet skal drøftes med foreldre».

(Pedagogisk plattform – Kommunale barnehager i Gjøvik Kommune)

I Tongjordet barnehage ønsker vi nært samarbeid med foreldre/foresatte. Vi ser på daglige samtaler i forbindelse med levering og henting som svært verdifullt. Vi ønsker oss en åpen og trygg dialog der hjemmets ønsker og behov skal tas på alvor og bli møtt med forståelse og ydmykhet. Det forventes at foresatte møter personalet i barnehagen med respekt og forståelse for vår drift. En åpen, tydelig og vennlig dialog vil stort sett føre til godt samarbeid og ikke minst være en viktig trygghet for barna.

Velkomstsamtale

Når barnet starter i barnehagen inviteres foreldrene til en samtale med tilknytningspersonen til det enkelte barnet. Her deles viktig informasjon om barnet, familien og barnehagen.

Den daglige samtalen

Kontakten og samarbeidet i hverdagen er veldig viktig både for barnet, foreldrene, personalet og barnehagen som organisasjon. Her kan vi bli kjent med hverandres forventninger, gi tilbakemeldinger, si fra om ønsker og behov, drøfte hverdagslige saker, gi og motta beskjeder og stille spørsmål om ting vi lurer på. I tillegg til uformelle samarbeidsarenaer har vi også mer formelle arenaer for samarbeid i barnehagen vår:

Foreldresamtaler

Det innkalles til foreldresamtale med pedagogisk leder/pedagog på avdelingen, to ganger i året. Dette er samtaler mellom pedagog på avdelingen og foreldre/foresatte til hvert enkelt barn. Foreldresamtalene er et forum for allsidig samtale rundt det enkelte barn, der vi utveksler informasjon om - og reflekterer rundt - barnets trivsel, utvikling, ulike kompetanseområder og psykiske og fysiske helse. Foreldresamtalen bidrar til at personalet kan tilrettelegge for god omsorg, utvikling og læring for hvert enkelt barn.

Ved behov kan både foreldre og pedagogisk leder ta initiativ til ytterligere samtaler.

Foreldremøter

Vi arrangerer to foreldremøter i året; på høsten, etter oppstart av nytt barnehageår og på våren. Her blir ulike temaer med foreldrene tatt opp. Foreldremøte er et fora hvor barnehagen ofte presenterer og viser hvordan man jobber i hverdagen og med ulike temaer. Foreldremøter er også en god arena hvor foreldre og barnehageansatte drøfter barnehagens innhold og oppgaver.

Samlivsbrudd – når foreldre går fra hverandre

Barn observerer mye - det er slik de lærer. Barn tenker mye - de trekker sine slutninger og former sin virkelighet. Hvis foresatte ikke lenger er kjærester, og etter hvert velger å flytte fra hverandre, vil alle barn merke dette. Avhengig av alder og modenhet, vil de mestre den nye hverdagen ulikt. Det som er viktig ved samlivsbrudd, er at dere foreldre informerer barnehagen så tidlig i prosessen som mulig, slik at vi kan forstå barnet bedre. Reaksjoner hos barn og ungdom kan komme til uttrykk på mange ulike måter, for eksempel:

- ✚ Vil være for seg selv og/eller ikke være med på ting
- ✚ Oppfører seg yngre enn det er og/eller være klengete
- ✚ Være ekstra pliktoppfyllende og selvstendig for å ikke være til bry
- ✚ Lei seg og gråter lettere
- ✚ Humørsvingninger
- ✚ Mer ukonsentrert eller urolig
- ✚ Fysiske reaksjoner, for eksempel endret appetitt, søvnproblemer eller vondt i magen

Barna tenker, de prøver å forstå endringene på hjemmebane, og da er barnehagen et godt og vanlig sted å være – her er alt som før. De fleste barn har behov for forutsigbarhet, og barna trenger å vite hvem de skal være hos - både i hverdagen og i ferier - og her må foreldre skape forutsigbare og trygge rammer for barna. Våre forventninger til dere foreldre ved samlivsbrudd, er at dere informerer barnehagen, dere deler samværsavtaler med oss og dere kommer begge to til foreldresamtaler/møter/fester. Dere gir oss beskjed om begge foreldrene skal ha informasjon fra barnehagen, eller om dere samarbeider så godt, at dere deler all informasjonen med hverandre. Mer info finnes her: [Barns reaksjoner på samlivsbrudd \(bufdir.no\)](http://bufdir.no)

Foreldrerådet og samarbeidsutvalget

Barnehagen har et foreldreråd (FR). Der sitter det en forelder som blir valgt fra hver avdeling, i tillegg er det valgt en vara til FR fra hver avdeling. Leder i FR sitter også i barnehagens samarbeidsutvalg (SU), sammen med eierrepresentant og barnehagens styrer. SU skal, i tillegg til å godkjenne barnehagens årsplan, sikre at det er et godt samarbeid mellom hjem og barnehage. FR skal være et samordnende og kontaktskapende ledd mellom foreldregruppa og barnehagen, og styrer skal sørge for at viktige saker blir lagt fram i FR og SU.

MyKid, en digital kommunikasjonsplattform

MyKid er vår digitale plattform for kommunikasjon mellom barnehage og foresatte. Her finner foreldre informasjon, månedsplaner, «dagen i dag», bilder, påmeldinger og beskjeder. Foreldre og barnehage kan også sende beskjeder og melding pr sms eller rett inn i MyKid-appen (gratis å laste ned). MyKid samler og distribuerer enkelt all informasjon mellom barnehage og foresatte og er et supplement til de daglige møtene mellom foreldre og ansatte i barnehagen. I tillegg har barnehagen sin egen facebookside, som hovedsakelig brukes til å dele ulike aktiviteter og prosjekter vi gjennomfører sammen med barna.

Brukerundersøkelse

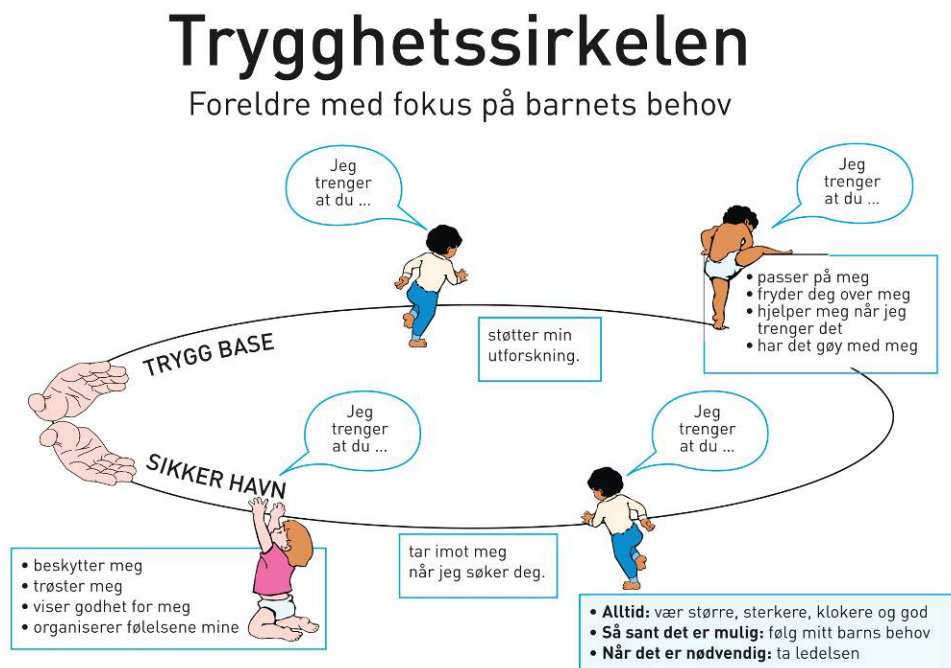
For å utvikle kvaliteten på det arbeidet vi utfører så er det viktig for oss å få tilbakemeldinger fra foreldrene på hvordan de oppfatter barnehagetilbudet i barnehagen. Derfor gjennomføres jevnlig foreldreundersøkelser hvor alle foreldrene har mulighet til å evaluere kvaliteten på det arbeidet som utføres i barnehagen vår.

Fester i barnehagen

I Tongjordet barnehage har vi lang tradisjon for å møtes rundt et godt måltid, og vi ønsker at barn, foreldre, annen familie og ansatte skal ha noen slike møtepunkter i løpet av året. Vi samles til påskefrokost, foreldrekafe, Forutfest med høstsuppe, internasjonal fest, Luciafeiring - samt at vi sammen med foreldrene arrangerer sommerfest og nyttårsfest. Dette er gode møtepunkter der barn, foreldre og ansatte kan bli bedre kjent med hverandre. Dette er en veldig god mulighet til å knyte nettverk og å bli kjent med barnas venner.

Trygghetssirkelen

Vi i Tongjordet barnehage skal forstå og anvende trygghetssirkelen i vårt daglige arbeid med barna. Det er et godt verktøy i arbeidet med å være en psykisk helsefremmende barnehage. Det som hver enkelt ansatt legger inn av omsorg, trøst, ømhet, gleder og latter kommer ut igjen som god psykisk helse og mestring hos barna – eller det vi kan kalle det robuste barnet. Det krever at alle evner og har vilje til å reflektere over egen praksis, og videreutvikle seg som profesjonelle omsorgsgivere.

OVERGANGER

Barnehagen skal ivareta barnets behov for trygghet og tilknytning i oppstart og overganger. Dette skal skje i nært samarbeid med foreldrene.

Trygghet og tilknytning

Det aller viktigste i barns liv er trygghet. Trygghet hos barn blir skapt ved at det er et samspill mellom barnet og de nære voksne i barnets hverdag. Barnet har først og fremst to typer tilknytningsbehov. Det er behov for omsorgspersoner som støtter barnet når det undersøker omverdenen, og når det har behov for nærhet. Barnet viser at det har trygg tilknytning ved at det viser tegn på at det stoler på omsorgspersonens tilgjengelighet, og evnen den voksne har til å trøste. Gode erfaringer gjennom trygge relasjoner styrker barnets selvbilde, øker trivselen og bidrar til positiv utvikling. Når barnet føler seg trygt og godt ivaretatt, er utgangspunktet for læring og mestring den beste.

Oppstart i barnehagen

Barnas første tid i barnehagen kaller vi tilvenningsperioden. Når barnet begynner i barnehagen er både barn, foreldre og personalet spente på å bli kjent med hverandre. Det er mange nye inntrykk for barnet å bearbeide, og noen timer i barnehagen kan oppleves som langt flere! I Tongjordet barnehage setter vi av minimum tre dager til tilvenningen, men ofte opplever vi at barnet trenger flere dager på å bli trygg på personalet og rutinene våre. Vi anbefaler at foreldre setter av god tid i tilvenningsfasen, samt forsøker å gjøre dagene så korte som mulig de første ukene. Dette for å sikre en best mulig tilvenning og trygghet!

Slik gjør vi det:

- ✚ Inviterer til besøksdager for nye barn og foreldre.
- ✚ Sender ut informasjon til foreldre om tilvenningsperioden.
- ✚ Bruker god tid i oppstarten.
- ✚ Alle barna får en tilknytningsperson i personalet.
- ✚ Vi snakker med foreldrene om gjensidige forventninger.
- ✚ Vi gjennomfører velkomstsamtale med alle nye foreldre i løpet av de første ukene.

Overganger innad i barnehagen

I Tongjordet barnehage legger vi til rette for en god overgang fra liten til stor avdeling/fra småbarn til storbarn. Alle barn har ulike behov og sårbarhetsgrad i forbindelse med endringer. For noen barn kan bytte av avdeling - og hva det medfører - innebære store omveltninger. For å ivareta hvert enkelt barns trygghet, trivsel og utvikling har vi utarbeidet rutiner som skal sikre at denne overgangen blir så trygg som mulig for barna.

Slik gjør vi det:

- ✚ Besøksdager på tvers av avdelinger gjennomføres på våren.
- ✚ Overgangen til ny avdeling skal planlegges ut fra barnets behov i samarbeid med foreldrene.
- ✚ Vi tar hensyn til etablerte vennskap.
- ✚ Vi ønsker at alle barn som kommer fra småbarnsavdelingene skal møte en kjent ansatt når de kommer over på storbarnsavdeling.
- ✚ Alle barna får en tilknytningsperson.
- ✚ Det gjennomføres overgangsmøter mellom avdelingen.
- ✚ Vi har rutiner på at de pedagogiske lederne utveksler viktig informasjon.

Overgang fra barnehage til skole

Rammeplan for barnehagen bruker begrepet «*livslang læring*». Dette innebærer å se sammenhengen mellom tiden i barnehagen, tiden i skolen og videre ellers i livet. For å få til dette, er samspill og sammenheng viktig. Da sikrer vi barn trygghet, kontinuitet og helhet i utdanningsløpet.

Slik gjør vi det i barnehagen vår:

- ✚ De eldste barna i barnehagen går på egen avdeling som heter Stjernegruppa
- ✚ Vi får besøk av elever fra 1.trinn ved Gjøvik skole som forteller oss om sine opplevelser rundt det å begynne på skolen
- ✚ Vi har lese-, leke og matematikkdager sammen med elever fra 4.trinn på Gjøvik skole. Dette er elever som i 5. klasse blir faddere til våre barn som sogner til Gjøvik skole.
- ✚ Vi besøker alle skolene som barna skal begynne på.
- ✚ Vi arrangerer overgangsmøter med skolene ved behov
- ✚ Vi jobber i nettverk med Gjøvik Skole, der målet er å bli kjent med hverandres rutiner og arbeidsmåter.

RUTINER FOR OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

Aktivitet	Tidspunkt	Ansvarlig
Informasjon om rutiner for overgang fra barnehage til skole og SFO står i barnehagenes årsplan		Styrer
Samarbeidsmøte krets, der agenda er: Lage årshjul og planlegge høstens hospitering	September	Styrer
Barnehagene sender navneliste med telefonnummer til skolene for kommende elever	01.10	Styrer
Kommende elever fordeles pr skole i IST	15.10	Skoleadministrasjon
I tilfeller der barnehagen og foreldrene mener det er nyttig med tilleggsinformasjon for å kunne tilrettelegge for en god skolestart, tar barnehagen kontakt med skolen.	November-april	Styrer
Hospitering barnehageansatte i skolen	Oktober	Styrer/Rektor
Brev om tildelt skoleplass sendes foresatte, link til innskrivningsskjema i brevet	Oktober	Rektor
Søknader om bytte av skolekrets behandles	Desember	Skoleadministrasjon
Søknad om utsatt skolestart drøftes med foreldrene og sendes skolekontoret	Innen 1.januar	Foreldre
Informasjonsmøte på skolen barnet tilhører, skolene sender innkalling til foresatte	Januar (uke 2/3)	Rektor
Samarbeidsmøte krets, der agenda er: Planlegge samarbeid vår, dvs. besøk mellom barnehagene og skolene, hospitering i barnehagen og evaluering av årets samarbeid	Januar	Rektor
Ivaretagelse av barn som går i barnehage utenfor skolens krets	Januar	Rektor/Styrer
Barnehagen besøker det enkelte barns skole (uformelt); går veien dit, ser på/leker i skolegården e.l	Vår	Styrer Pedagogisk leder
Besøksordninger: Barnehagene får besøk av elever (kommende faddere?) Barnehagebarn besøker 1. trinn	Tidlig vår, før besøksdager	Skolen avtaler med den enkelte barnehage
Ansatte i barnehagene blir invitert på foreldremøtene som arrangeres i forbindelse med Bli-kjent-dagene	Når dagene er fastsatt	Rektor og styrer
Bli-kjent-dag/dager på skolen Barnet får skriftlig invitasjon fra skolen Barnet får hilse på sin fadder Skolens ledelse er til stede for foreldre som ønsker samtale om eget barn	Mai/Juni	Rektor Kontaktlærer
Overgangsmøte: utveksle info om enkeltbarn/gruppe, husk samtykke fra foreldre	Vår	Rektor avtaler med den enkelte bhg
Hospitering i barnehage for neste års 1. trinns lærere	Mai	Rektor/Styrer
Erfaringsutveksling for alle som har hospitert	Mai/Juni	Skolen
Referater og ev. presentasjoner fra foreldremøtene sendes til barnehagene	Juni	Rektorer

Barn med særlige behov/nedsett funksjonsevne

Barnehagen avtaler sammen med foreldre overgangsmøter med skolen og eventuelt samarbeidspartnere. Husk å kalle inn rektor	Innen 1.november	Styrer
For enkelte barn med store og sammensatte behov kan det være aktuelt å starte samarbeid barnehage/skole 1-3 år før skolestart. Dette vurderes i ansvarsgruppa	Se egen rutine	Styrer
Søknader om spesialskysse sendes Innlandstrafikk	Innen 1.februar	Foreldre

DIGITAL PRAKSIS

IKT og det etiske perspektiv

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi; Vi ønsker å gi barna erfaringer med kreativ bruk av digitale verktøy - samt utvikle «nettvett». Vi søker å utjevne sosiale skillelinjer og gi barna en kilde til nye lekeerfaringer. Vi benytter iPad og Smartboard (interaktiv tavle) i vårt arbeid sammen med barna, og ved hjelp av disse verktøyene kan man styre ulike tekst-, spill- og bildeprogrammer. Rundt bruken av digitale medier ser vi at det skjer god, sosial samhandling og språkutvikling.

Under tilstelninger som for eksempel Luciafeiring i barnehagen ber vi alle besøkende om ikke å ta opp film eller fotografere barna. Dette for å ivareta barnas personsikkerhet, og hindre bildene i fra å havne på Facebook eller andre sosiale medier. Teknologi påvirker hvordan barn lever, leker og lærer, og det er vår oppgave som voksne å lære dem nettvett.

Balanse i hverdagen

Mange foreldre lurer på hvor lenge barnet kan bruke skjerm. [Verdens helseorganisasjon anbefaler](#) at barn under 2 år ikke bruker skjerm i det hele tatt. Fra 2–5 år anbefaler de at bruk av skjerm skjer i samspill med en voksen, og i maksimalt 1 time hver dag, men helst mindre. Det oppfordres også til minimum 2 timer fysisk lek/aktivitet hver dag fra 1-årsalderen.

«Tips til foreldre», sakset fra boka «Skjermtid» av Hugo Brekken og Rune Engevold:

1. *Være kritisk til hva du selv «liker» og deler videre på nettet.*
2. *Sett deg inn i bloggene barna dine leser og snakk med dem om innholdet.*
3. *Forklar barna forskjellen mellom bloggernes «eventyrverden» og verdenen utenfor.*
4. *Advar barna mot blogger du tror er kynisk økonomisk motivert.*
5. *Forklar barna at de ikke kan leve livet sitt som eldre bloggere.*
6. *Forklar barna at redsel og sorg er naturlige følelser som alle opplever uten at det behøver å være veldig dramatisk. Motgang og ubehagelige opplevelser tilhører selve livet. Snakk med barna om hvordan man skal takle slike situasjoner på en hensiktsmessig måte.*

«Teknologien gir uante muligheter og gleder. Men den fører også til at man som forelder, eller ansatt i skole og barnehage, må ta andre hensyn enn tidligere. Vi må stille flere spørsmål for å beskytte barna våre, og ta flere forholdsregler for å være sikre på at ikke uvedkommende får tak i bildene. Vi må også føle oss trygge på at det vi som voksne gjør med bildene av barna i dag, ikke vil kunne stille dem i forlegenhet og skaper vonde følelser når barna vokser til og blir ungdommer og siden voksne. For bildene og filmsnuttene som legges ut på nettet i dag, vil kunne møte oss alle i fremtiden». (I beste mening, Datatilsynet).

TVERRFAGLIG SAMARBEID

Nettverksarbeid

For å utvikle oss videre, må vi se framover og ta inn over oss ny forskning innen barnehagefeltet. Et virkemiddel for å få dette til, er at vi velger å jobbe i nettverk med andre barnehager og skoler. Våre nettverksvenner er Skonnordtjernet barnehage, Soppen Studentbarnehage, Fredvika Steinerbarnehage og Gjøvik Skole. I møte med kollegaer i andre barnehager og skole, ser vi at refleksjon over praksis, gir oss innsikt og tilfører oss ny kunnskap, nye ideer og mye inspirasjon.

Praksisbarnehage

Tongjordet er partnerbarnehage med Høgskolen i Innlandet. Det innebærer at vi tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen og vi forplikter oss til å delta i utdanningen av framtidens barnehagelærere. Studenter under utdanning bidrar blant annet til å rette et kritisk blikk på den daglige praksisen i en barnehage. Studenter er innom ulike fagområder i studieløpet og vil i praksisperioder løfte frem og bevisstgjøre ulike temaer som språk, lekens betydning, foreldresamarbeid, dokumentasjon og overgang barnehage-skole. Å ha studenter i barnehagen er også en god måte å få innblikk i den nyeste forskning og teori på et fagfelt og samfunn som stadig er i utvikling og endring. Vi er også en lærlingebedrift og har hvert år en barne- og ungdomsarbeiderlærling utplassert i praksis hos oss.

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) og våre samarbeidspartnere

Alle barn og unge i Gjøvik skal ha en oppvekst preget av trivsel, trygghet og livsmestring. Gjennom godt foreldresamarbeid, rett kompetanse nær barna og tverrfaglig samhandling, sikrer vi at barn og unge får den hjelpen de trenger. Når utfordringer oppstår, jobber vi i tråd med [BTI-modellen](#), og da kan vi rådføre oss med blant annet disse samarbeidspartnere:

- ✚ Kommunens konsultasjonsteam, som består av:
 - PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste), logopedtjenesten, helsestasjon, fysio- og ergoterapeutteamet, tverrfaglig familieteam, tverrfaglig veiledningsteam og barnevernstjenesten
- ✚ Habiliteringstjenesten ved Sykehuset Innlandet
- ✚ BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk)
- ✚ NOK Gjøvik (støttesenter mot incest og seksuelle overgrep)
- ✚ Redd Barna (Kroppen min eier jeg)
- ✚ Mental Helse (Psykisk helse)
- ✚ BUFDIR (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet)
- ✚ Barneombudet
- ✚ Mobbeombudet

Det tverrfaglige samarbeidet skal foregå i nært samarbeid med familien, og alltid godkjennes av foreldrene.

PERSONALET (pr 01.01.2025)

NAVN	STILLING
Elisabeth Ranheim Henriksveen	Barnehagestyrer
Bente Anita Knutsen	Assisterende styrer
Birgit Brennhagen	Pedagogisk leder
Emilie Ø. Olsen	Pedagogisk leder
Kemila Lizde	Pedagogisk leder
Lill Kristin Øyen Mathisen	Pedagogisk leder
Madelen Holm	Pedagogisk leder
Mari Snoen	Pedagogisk leder
Marion Sogn	Pedagogisk leder
Veronika Muller-Eriksen	Pedagogisk leder
Gunhild Schjørlien	Barne- og ungdomsarbeider
Monika Hauger	Barne- og ungdomsarbeider
Vilde Granum Evensen	Barne- og ungdomsarbeider
Vivian Karlsen	Barne- og ungdomsarbeider
Yllka Begu Frydenlund	Barne- og ungdomsarbeider
Lama Kasas	Barnehageassistent
Nawroz Borhan	Barnehageassistent
Noor Khalani	Barnehageassistent
Thea S. Korslund	Lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget
Anita llewska	Støtteressurs
Elizaveta Maksimova	Støtteressurs
Maynur Wubuli	Støtteressurs
	Rengjører
Erland Bakken	Vaktmester

VISJONER OG VERDIER

Gjøvik kommune sin visjon:

«UNIVERSITETSBYEN GJØVIK - LEDENDE I BÆREKRAFTIG VEKST OG UTVIKLING»

Gjøvik kommune sine verdier:

«KOMPETANSE - ENGASJEMENT - RESPEKT»

Oppvekstsektoren i Gjøvik Kommune sin oppvekststrategi:

«PÅ SAMME LAG FOR BARN OG UNGE»

Gjøvik kommunale barnehagers visjon:

«VI TENNER BARNES STJERNEØYNE»

De ansatte i Gjøvik kommunale barnehager sitt slagord:

«DET ER MEG DET KOMMER AN PÅ»

